

DIAGNOSZTIKAI BIZTONSÁG AZ ALAPELLÁTÁSBAN

Dr. Meena Rafiq

MBBS BSc MSc PhD MRCP FRACGP

UCL (Londoni Egyetem)

Melbourne-i Egyetem

@DrMeenaRafiq

Ez a változat az eredeti előadás magyar nyelvű értelmező fordítása, kifejezetten a konferencia hallgatósága részére.

Diagnosztikai biztonság az alapellátásban

A probléma meghatározása

Elszalasztott lehetőségek az alapellátásban

Miért történnek diagnosztikai hibák – kognitív tényezők

Miért történnek diagnosztikai hibák – rendszertényezők

Megoldások

A diagnosztikai hiba definíciója

Nem sikerül:

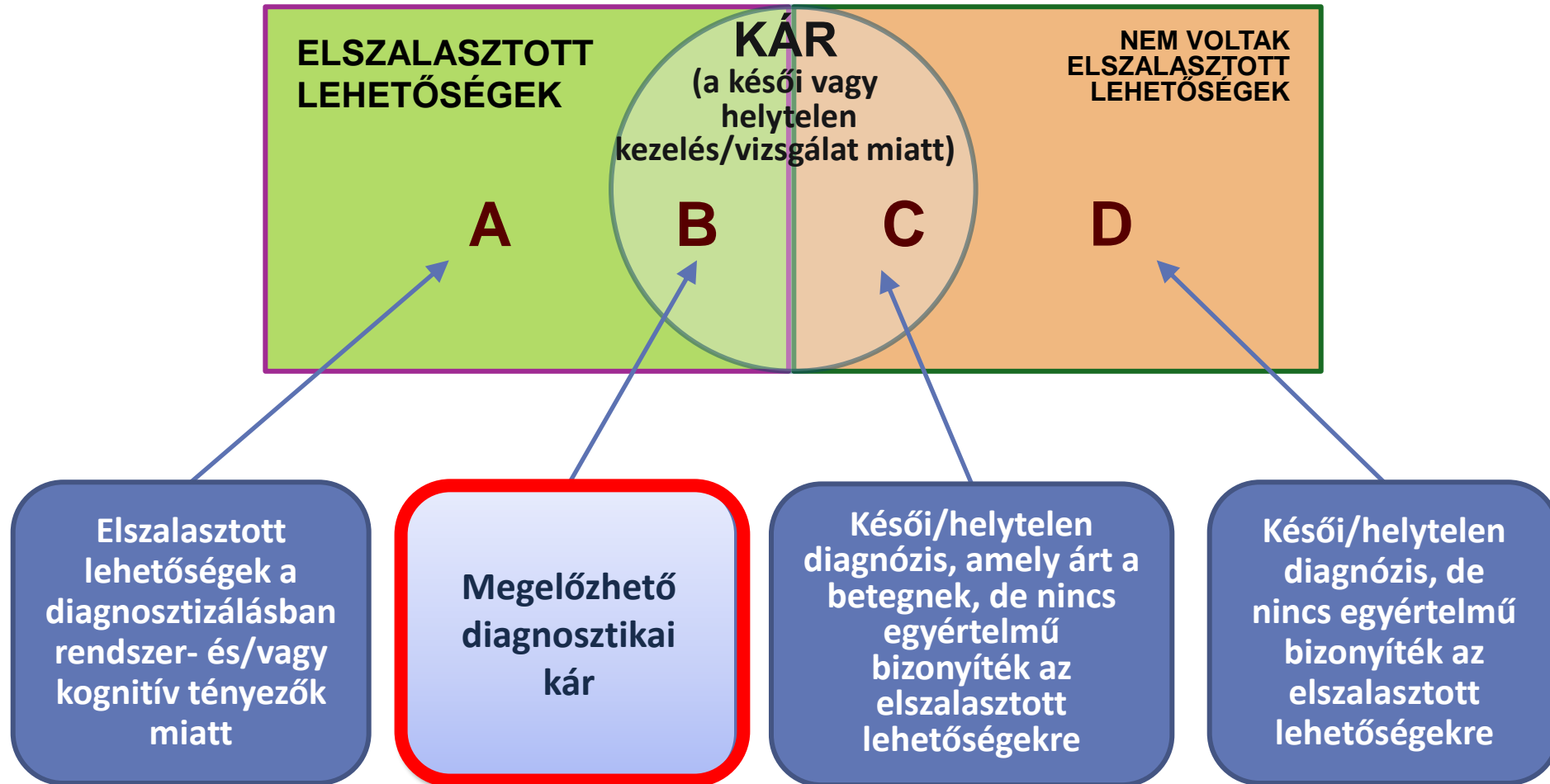
- a) **pontosan és időben megmagyarázni** a beteg egészségi problémáját vagy
- b) **közölni** a magyarázatot a beteggel

Késői
diagnózis

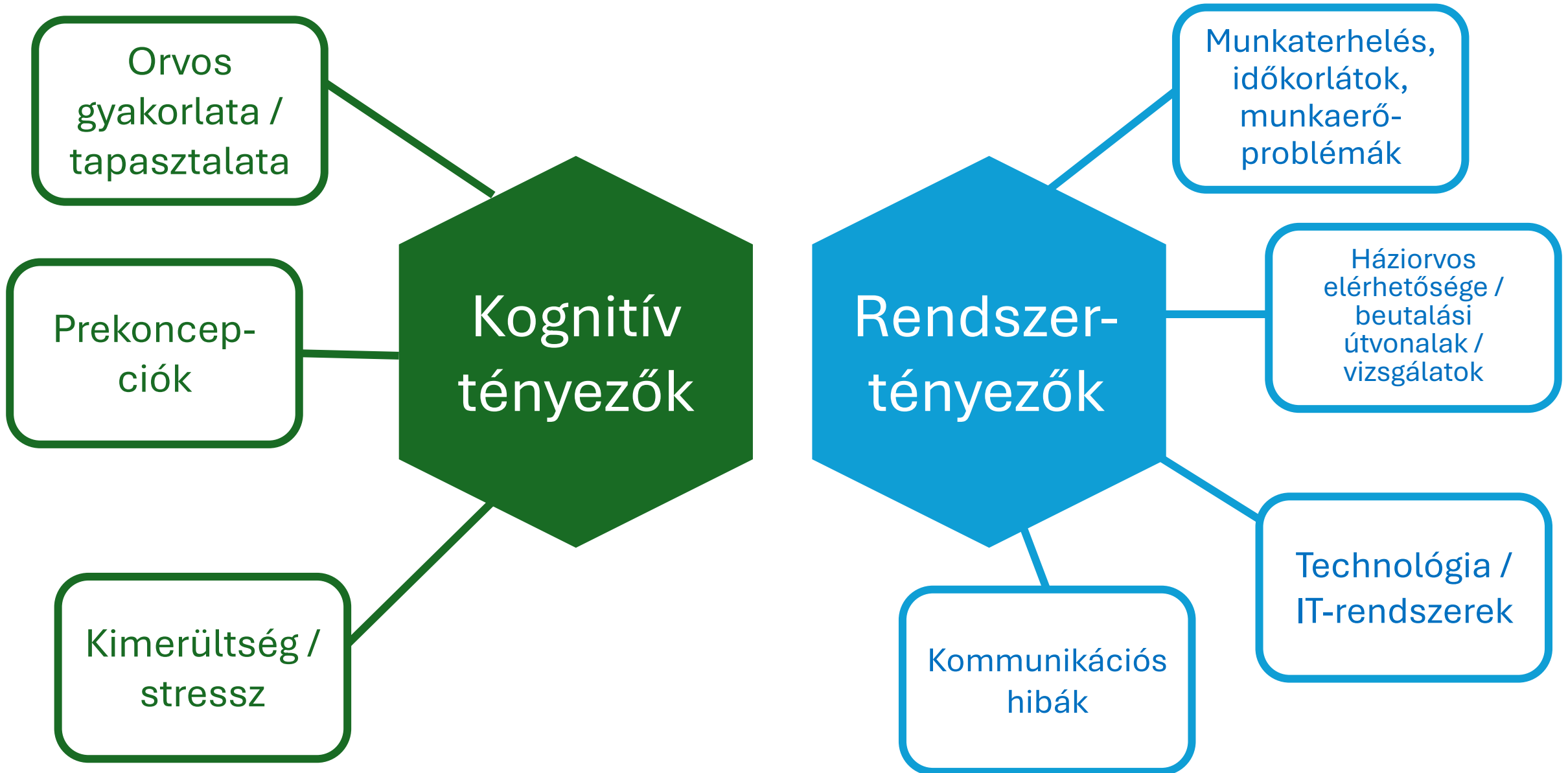
Helytelen
diagnózis

Észre nem vett
diagnózis

A megelőzhető diagnosztikai kár definíciója

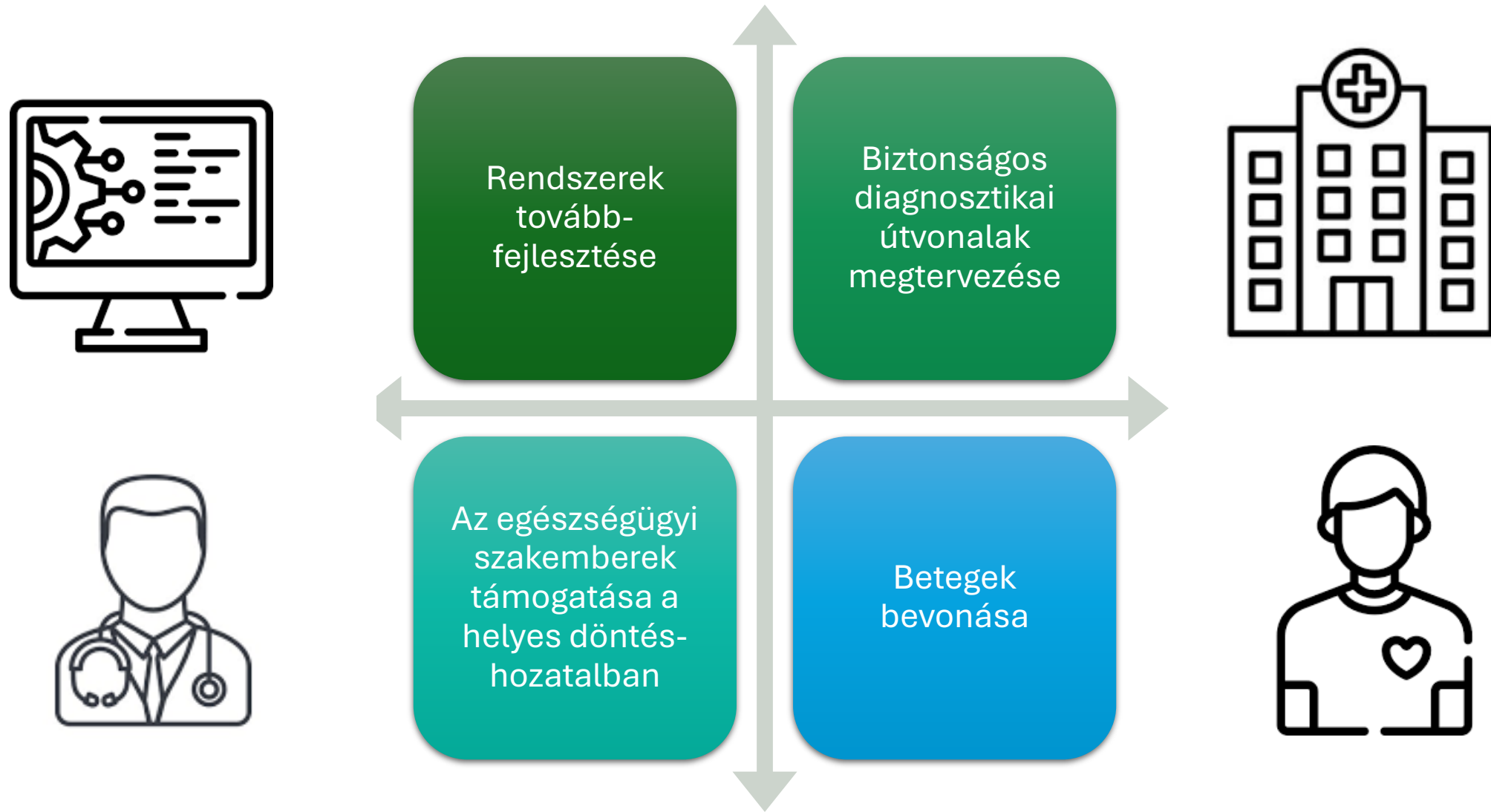
Diagnosztikai biztonság az alapellátásban

World Health
Organization

A WHO által kidolgozott többdimenziós megközelítés a diagnosztikai biztonság javítására

Diagnosztikai biztonság az alapellátásban

A probléma meghatározása

Elszalasztott lehetőségek az alapellátásban

Miért történnek diagnosztikai hibák – kognitív tényezők

Miért történnek diagnosztikai hibák – rendszertényezők

Megoldások

ORIGINAL RESEARCH

Az elszalasztott lehetőségek előfordulása, eredete és elkerülhető kára a diagnosztizálásban: betegdokumentumok longitudinális áttekintése 21 angliai háziiorvosi praxisban

ORIGINAL RESEARCH

Az elkerülhető jelentős károk előfordulása, jellege és okai az angliai alapellátásban: esetismertetések retrospektív áttekintése

A háziiorvosi konzultációk 4,3%-ában

40% = közepes / súlyos kár

a jelentős károk 36%-a elkerülhető

Leggyakoribb elmulasztott diagnózisok

Rákbetegség

- Vastagbél, tüdő, prosztata, méhnyak, emlő stb.

Kardiovaszkuláris betegségek

- Coronaria-szindrómák/PE*/CVA°

* tüdőembólia; ° agyi érkatasztrófa

Fertőzések

- Sepsis, tüdőgyulladás

Singh and Graber, N Engl J Med 2015

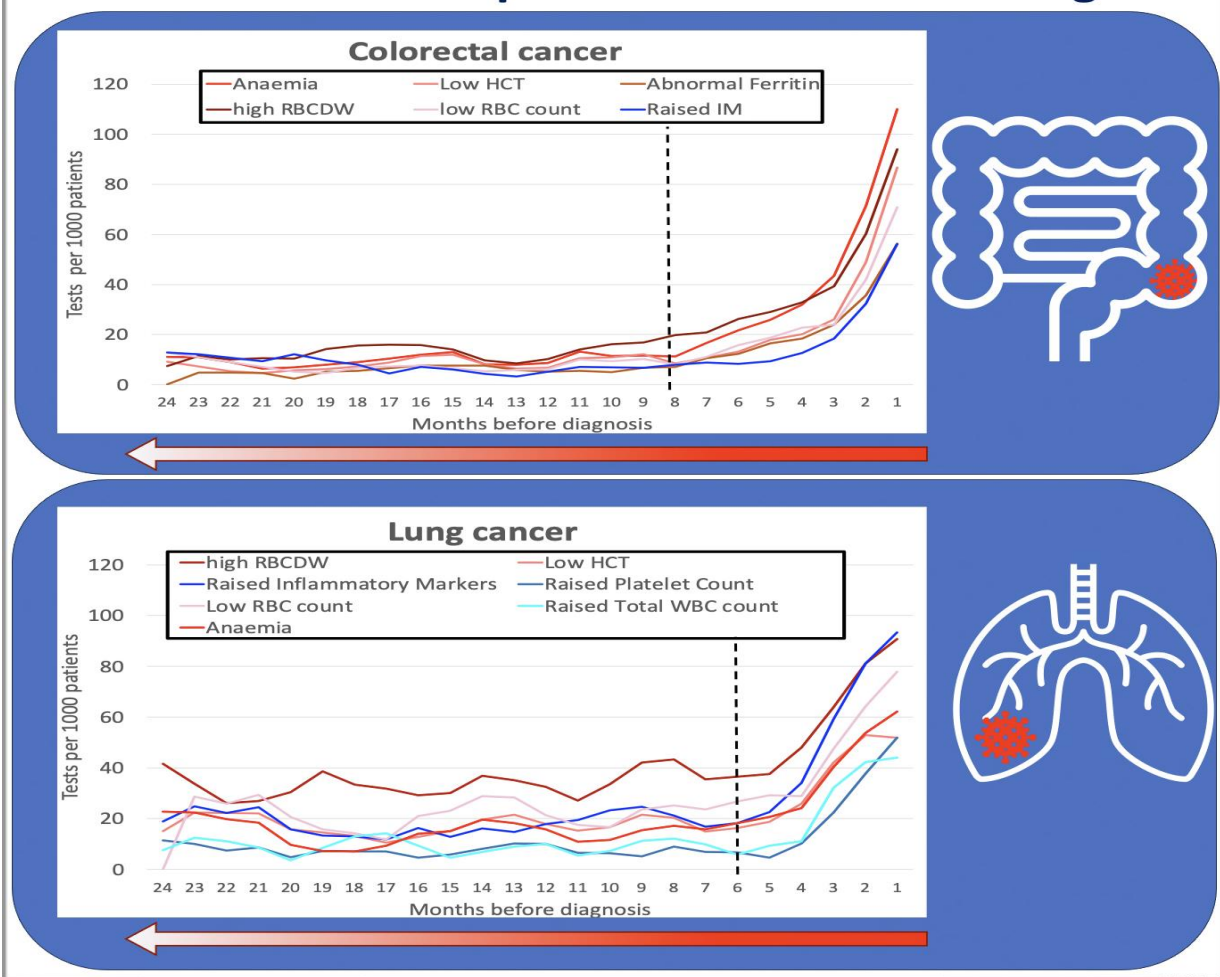
1. táblázat: Leggyakrabban elmulasztott diagnózisok
583 esetet tekintve, ahol az orvos diagnosztikai hibáról számolt be

Diagnózis	Szám (%)
Tüdőembólia	26 (4,5)
Nemkívánatos gyógyszerreakció vagy túladagolás	26 (4,5)
Tüdőrák	23 (3,9)
Vastag- és végbélrák	19 (3,3)
Akut coronaria-szindróma	18 (3,1)
Emlőrák	18 (3,1)
Stroke, beleértve az agyvérzést	15 (2,6)
Pangásos szívelégtelenség	13 (2,2)
Különféle típusú törések	13 (2,2)
Tályog, különféle helyeken	11 (1,9)
Tüdőgyulladás, beleértve annak típusát	10 (1,7)
Aorta-aneurizma/-dissectio	9 (1,5)
Appendicitis	9 (1,5)
Depresszió	9 (1,5)
Diabetes mellitus	8 (1,4)
Tuberculosis	8 (1,4)
Anaemia	6 (1,0)
Bacteraemia	6 (1,0)
Áttétet adó rákbetegség	6 (1,0)
Gerincvelő-kompresszió	6 (1,0)

Schiff JAMA IM 2009

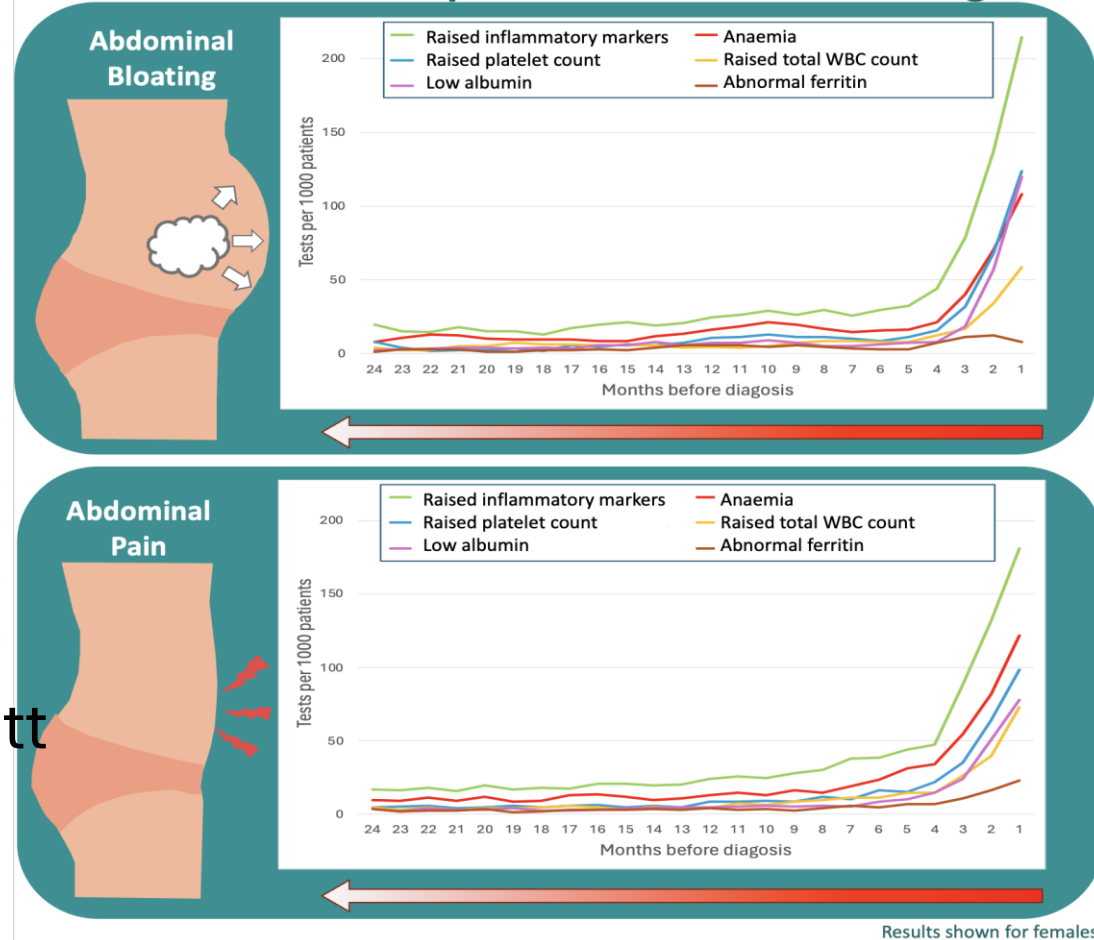
Diagnosztikai ablakok

Abnormal blood test patterns before cancer diagnosis

Rafiq et al. 2024, BJC (átdolgozás alatt)

Abnormal blood test patterns before cancer diagnosis

Rafiq et al. Cancer medicine 2024

Emma Whitfield, Becky White, Spiros Denaxas and Georgios Lyratzopoulos

A betegek korábbi diagnosztizálása

Diagnostic windows in non-neoplastic diseases: systematic review

Alapellátási vizitek ismételése

Clinical activity in general practice before sarcoma diagnosis: an Australian cohort study

Meena Rafiq, Jasper de Boer, Jasmine Mar, Jayesh Desai, Susie Bae, David E Gyorki, Claudia Di Bella, Georgios Lyratzopoulos, Jeremy H Lewin and Jon Emery

A sarcoma diagnózisa előtti 6 hónapban

Háziorvoshoz

5-ből 4 felkereste a háziorvost

A betegek fele legalább 4-szer volt háziorvosnál

Átlagosan 3-4-szer fordultak háziorvoshoz

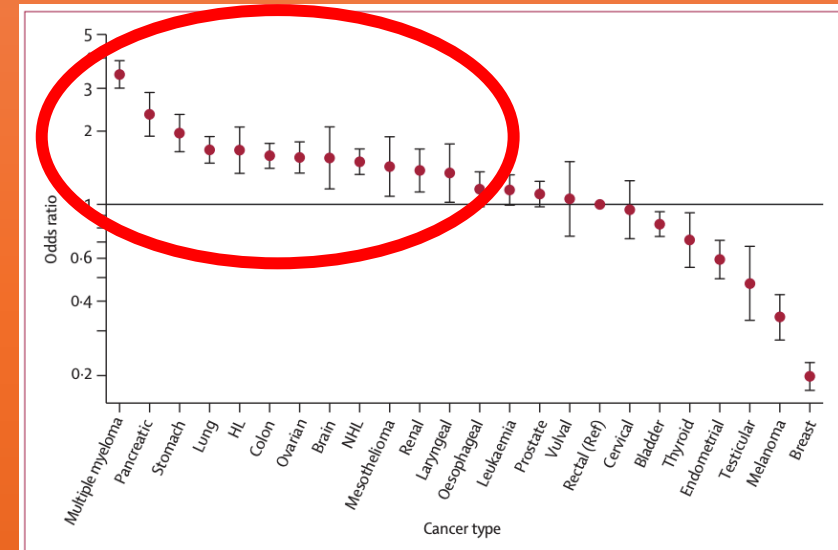
Imaging requests

1 in 3 had imaging request

1 in 5 had multiple scans

Variation in number of general practitioner consultations before hospital referral for cancer: findings from the 2010 National Cancer Patient Experience Survey in England

Georgios Lyratzopoulos, Richard D Neal, Josephine M Barbiere, Gregory P Rubin, Gary A Abel

Azon rákbetegségek, amelyeknél a betegek a beutalás előtt valószínűleg legalább 3-szor voltak háziorvosnál

Diagnosztikai biztonság az alapellátásban

A probléma meghatározása

Elszalasztott lehetőségek az alapellátásban

Miért történnek diagnosztikai hibák – kognitív tényezők

Miért történnek diagnosztikai hibák – rendszertényezők

Megoldások

Az alapellátásban észre nem vett diagnózisok okai

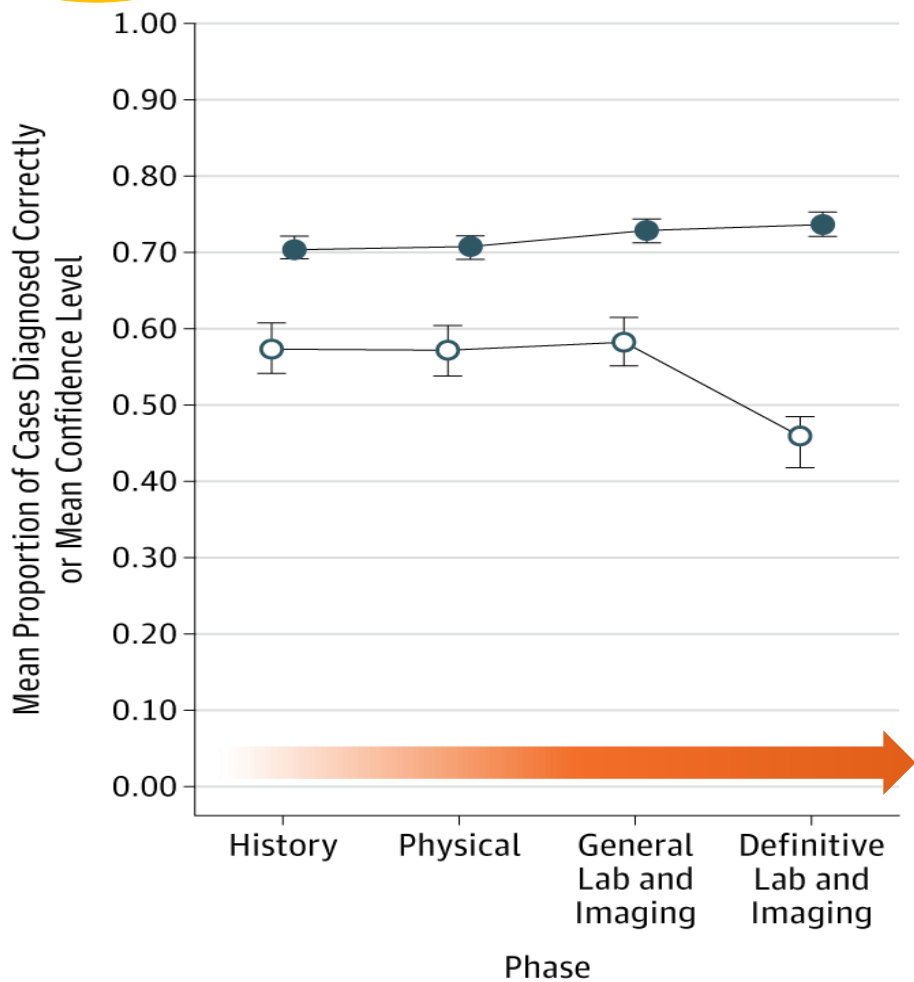
**Orvos–beteg
találkozás**

**Vizsgálati eredmények
értelmezése**

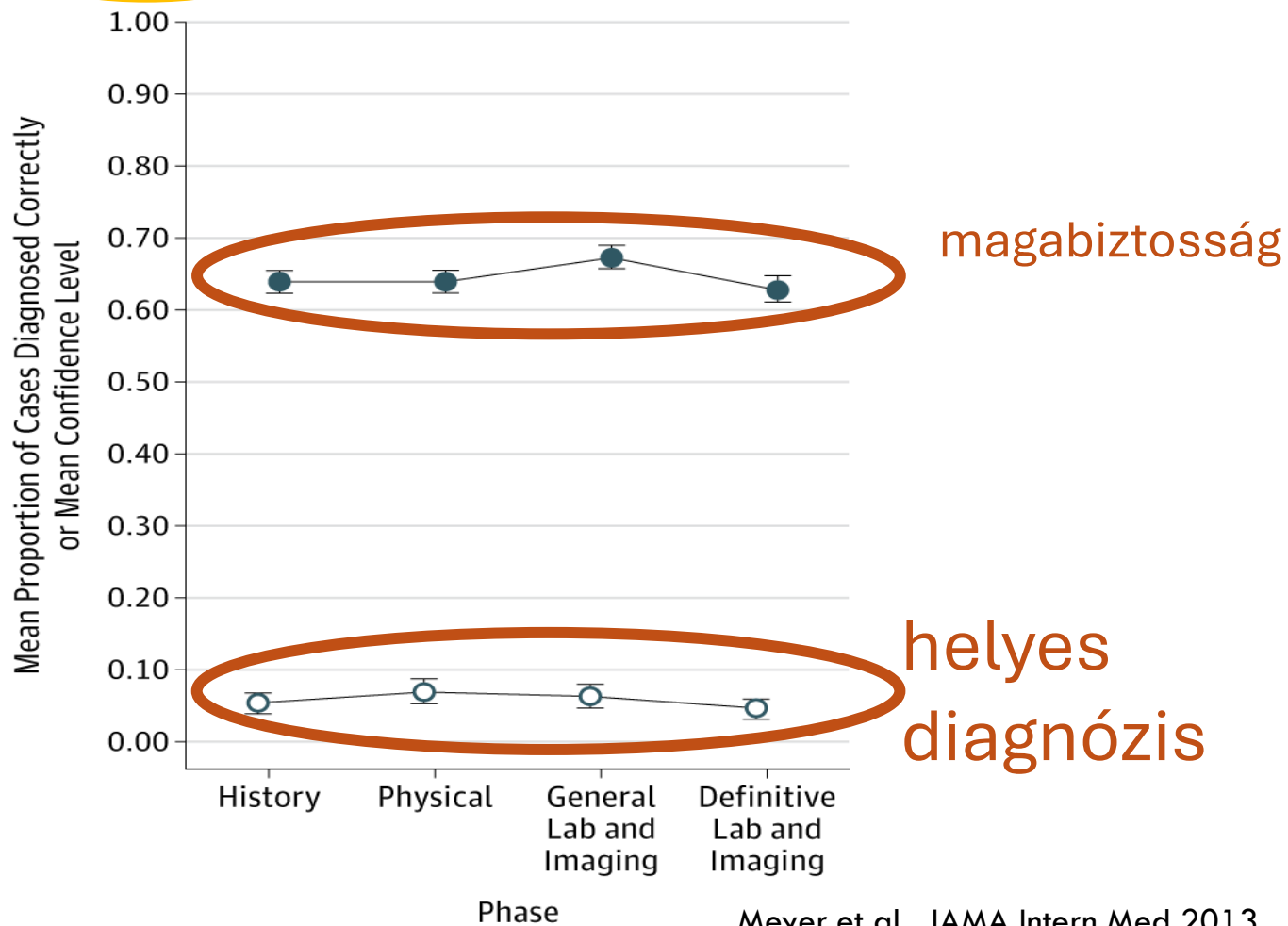
**Kontrollvizsgálatok és a
diagnosztikai információk
követése**

Diagnosztikai pontosság vs. az orvos magabiztossága

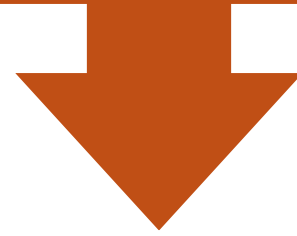
A Easier

B More Difficult

Az orvosok diagnosztizálási pontossága
és magabiztossága nincs összhangban

= téves helyzetértékelés

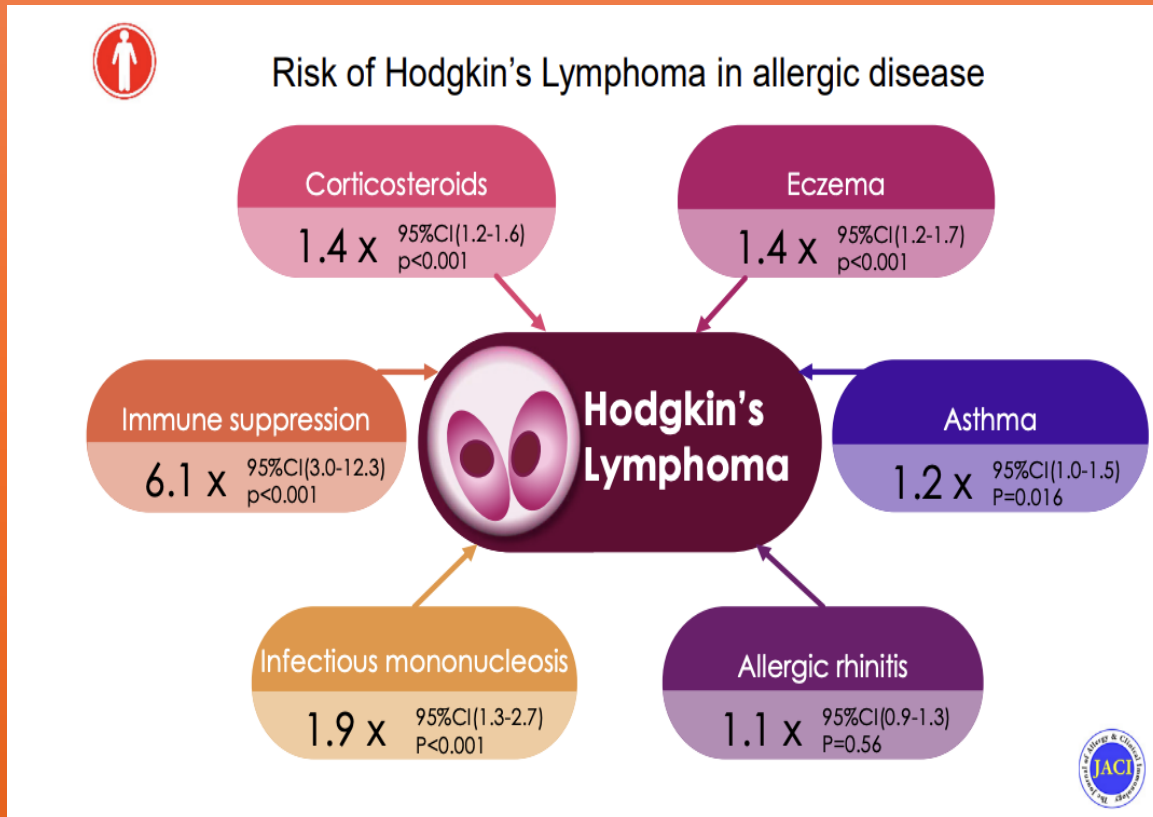
Az orvosok esetleg nem kérnek segítséget (sem emberektől, sem döntéstámogató rendszerektől), amikor a legnagyobb szükségük lenne rá

Következtetés: Alapvetően fontos a visszajelzés

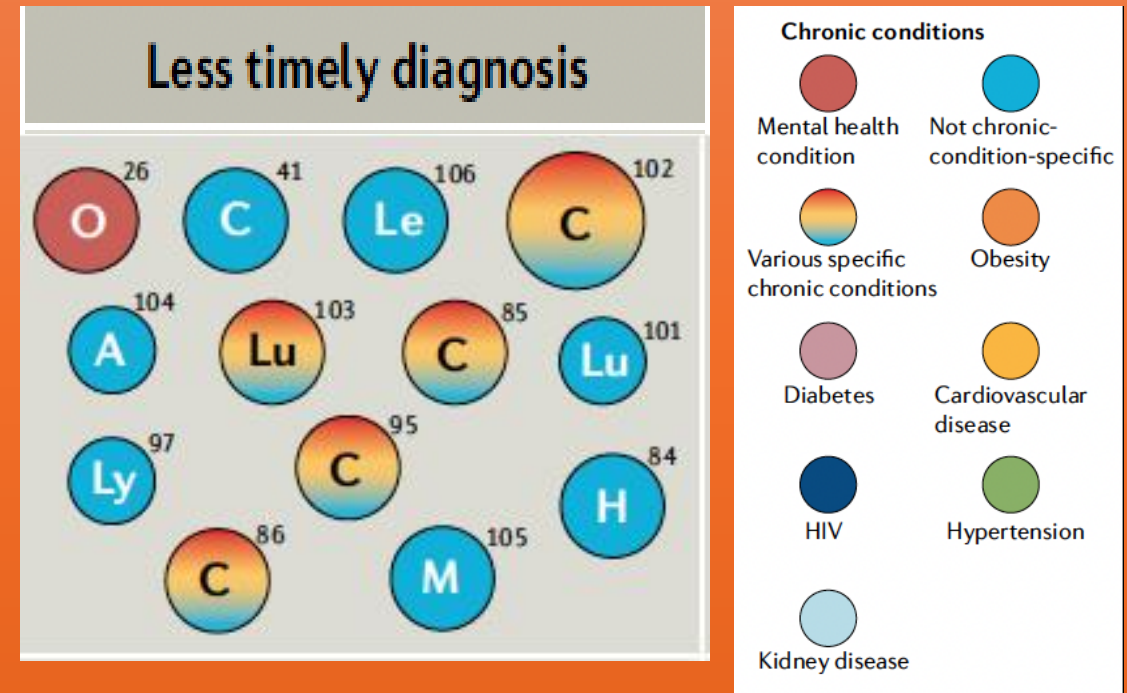
A beteg tüneteinek félreértelmezése

Hasonló tünetek

Rafiq et al. J Allergy Clin Immunol, 2020

Társbetegség

Renzi et al, nature reviews clinical oncology, 2019

Az irányelveket nem követő betegellátás

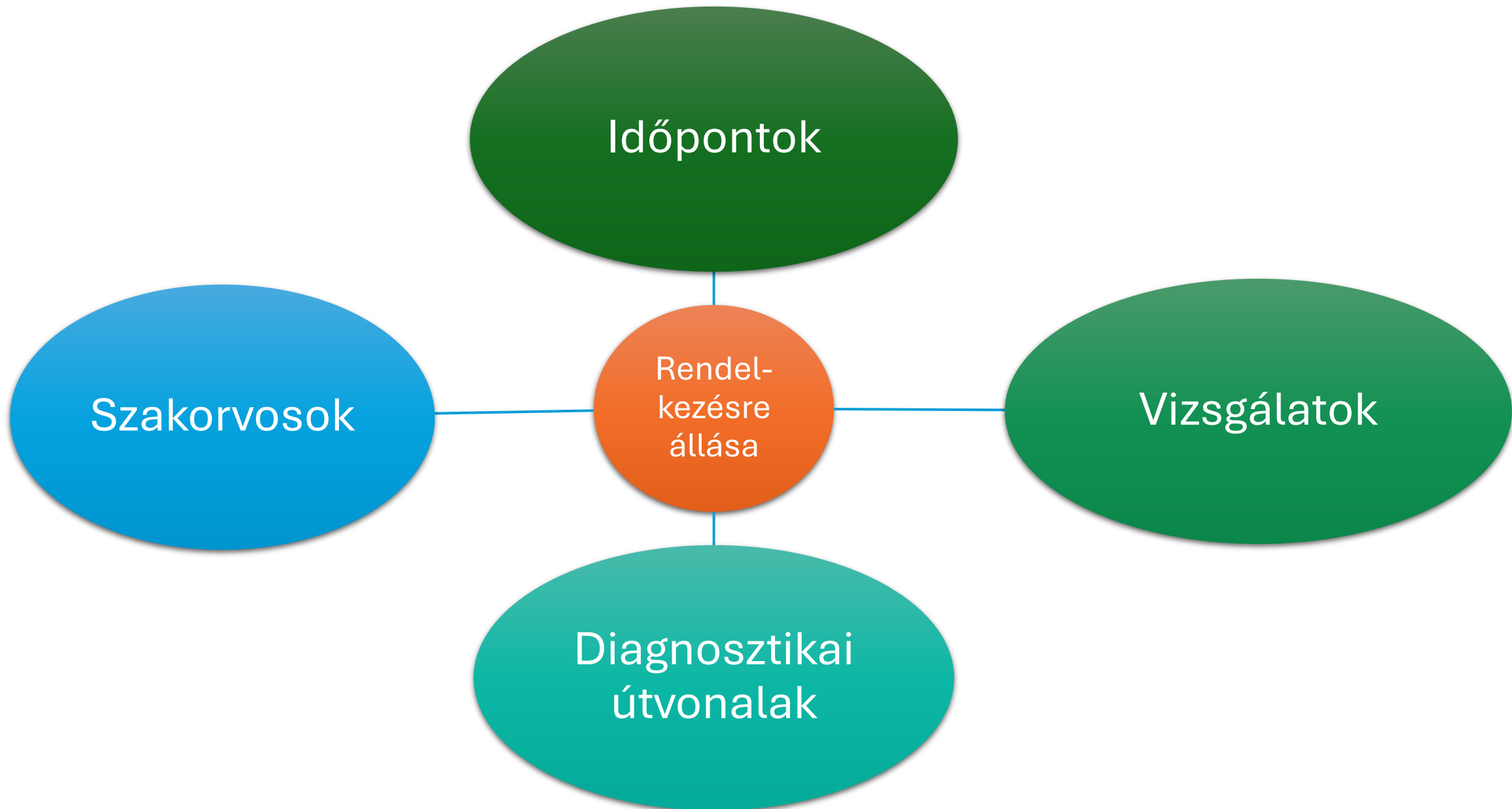
GPs in England failing to urgently refer patients with 'red flag' signs of cancer - study

60% of patients with cancer symptoms did not receive specialist referral within two weeks

Nearly 4% of patients who did not receive an urgent referral were subsequently diagnosed with cancer within the next 12 months. Photograph: Anthony Devlin/PA

Rendszerproblémák az alapellátásban

Diagnosztikai biztonság az alapellátásban

A probléma meghatározása

Elszalasztott lehetőségek az alapellátásban

Miért történnek diagnosztikai hibák – kognitív tényezők

Miért történnek diagnosztikai hibák – rendszertényezők

Megoldások

Kognitív
tényezők

Az egészségügyi szakemberek támogatása a helyes döntéshozatalban

Visszajelzés
kéérése a
diagnosztikai
döntésekről

A diagnosztizálás
legyen
csapatmunka

„Bájt” méretű
praxis

A kritikus
gondolkodás
bátorítása

Prekonceptiók
figyelembe vétele

PRACTICE POINTER

Five strategies for clinicians to advance
diagnostic excellence

Hardeep Singh,¹ Denise M Connor,^{2,3} Gurpreet Dhaliwal^{2,3}

NATIONAL CANCER DIAGNOSIS AUDIT

HELPING YOU IMPROVE CANCER OUTCOMES

Az új
rákbetegek
listájának
elérhetősége

Megjegyzések
áttekintése

Alapellátási
tevékenységek
azonosítása

Elszalasztott
lehetőségek
azonosítása

A tanulságok
megosztása

A betegek bevonása

ORIGINAL RESEARCH

Use of patient complaints to identify diagnosis-related safety concerns: a mixed-method evaluation

Traber D Giardina ^{1,2}, Saritha Korukonda,³ Umber Shahid,^{1,2}
Viralkumar Vaghani,^{1,2} Divvy K Upadhyay,⁴ Greg F Burke,^{4,5}
Hardeep Singh ^{1,2}

BMJ Qual Saf: first published as 10.1136/bmj-2021-034881

Journal of the American Medical Informatics Association, 29(6), 2022, 1091–1100

<https://doi.org/10.1093/jamia/ocac036>

Advance Access Publication Date: 29 March 2022

Research and Applications

Research and Applications

Inviting patients to identify diagnostic concerns through structured evaluation of their online visit notes

Traber D. Giardina¹, Debra T. Choi¹, Divvy K. Upadhyay², Saritha Korukonda²,
Taylor M. Scott¹, Christiane Spitzmueller³, Conrad Schuerch², Dennis Torretti², and
Hardeep Singh ¹

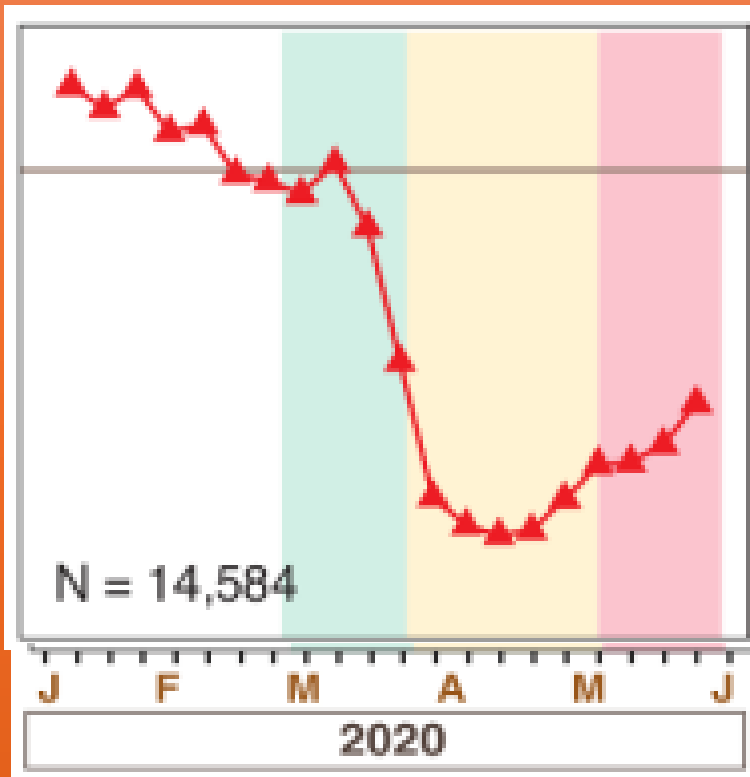
Rendszertényezők

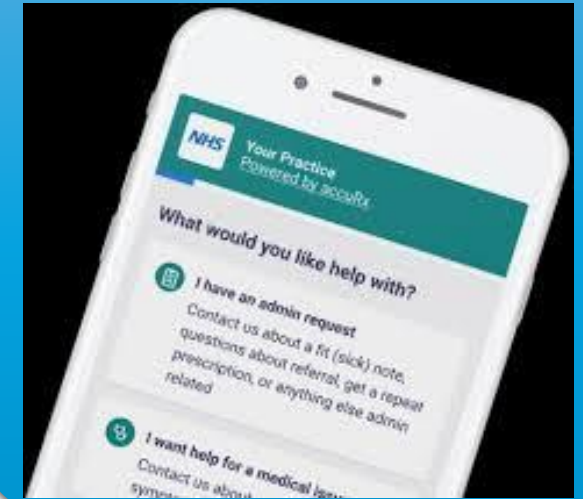
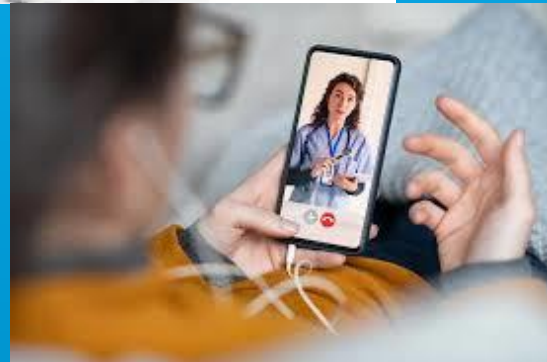
Rendszerek erősítése az alapellátásban

Időpontok

Rákgyanús esetek sürgős beutalása az alapellátásból

Lai et al, BMJ open 2020

Rendszerek erősítése az alapellátásban

International Cancer
Benchmarking Partnership

Variation in suspected cancer referral pathways in primary care:

comparative analysis across the International Benchmarking Cancer Partnership

Közösségi diagnosztikai központ NHS

Vizsgálatok

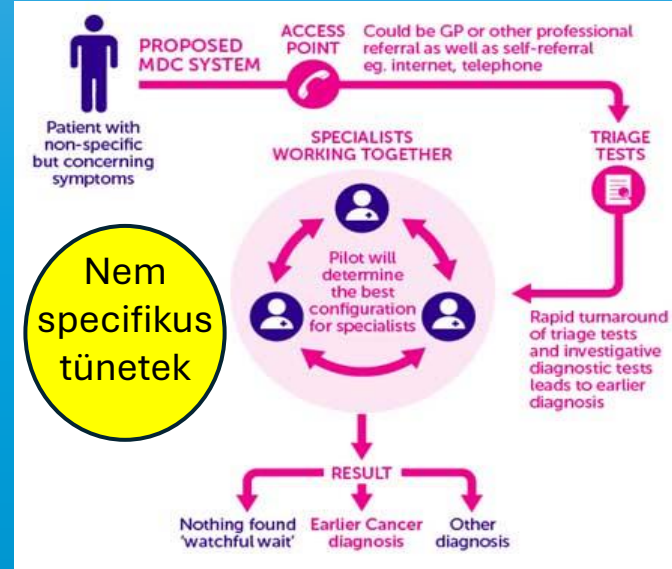
Biztonságos diagnosztikai útvonalak megtervezése

Sürgős útvonalak

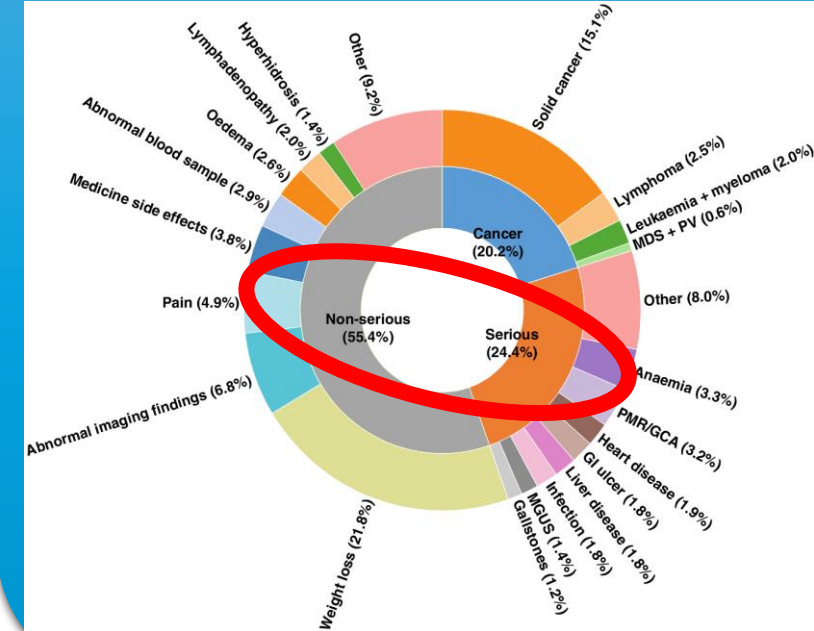
THE 62 DAY WAITING TARGET

Gyors diagnosztikai központok

Sokféle betegség diagnosztizálása

Gronnemose et al, BJC, 2024

Diagnosztikai útvonalak

Biztonságos diagnosztikai útvonalak megtervezése

Szakorvosok

How to manage your referral online

If you are referred to a hospital or clinic, you can book your appointment online. Just visit www.nhs.uk/referrals. You will need:

- your booking reference number, which is on your booking letter
- the password you received at the same time as your booking letter
- your year of birth.

If you have been referred, but don't have your booking reference number or password, please contact your practice.

If you have any problems booking online, call the telephone appointment line. Details are on your booking letter.

Manage your referral online

For more information:
www.nhs.uk/referrals

NHS e-Referral Service, published by NHS Digital, May 2018.

From
1 Oct 2018
trusts will only take
electronic referrals
from GP's.

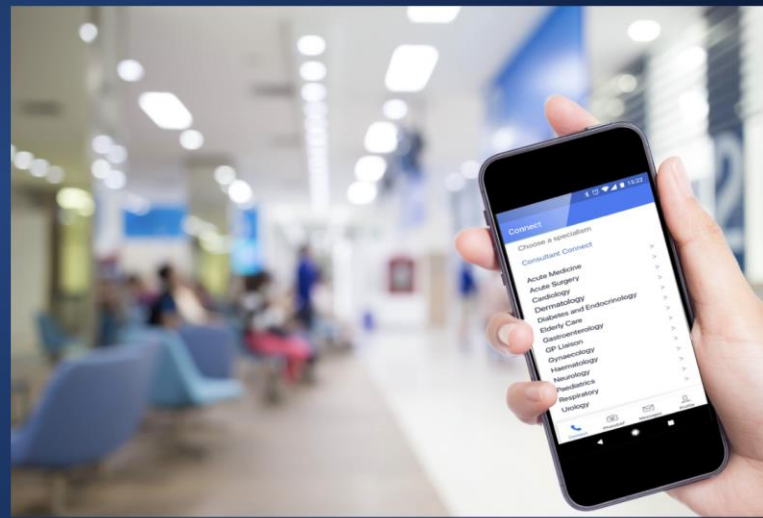

What We Do Impact Report About us Patient Experiences Case Studies News & Blog Customer Area

Using Consultant Connect to ease A&E pressures

Published: 3rd November 2021

Your NHS area's strategy to ease A&E pressure this winter will have to be wide-ranging. At the heart of it will be the need to ensure that only those patients who need to be seen face-to-face by a clinician attend their GP practice or hospital...

Diagnosztikai biztonság az alapellátásban

WHO multifaceted approach to improving diagnostic safety

Strengthen systems

Design safe diagnostic pathways

Support health workers in making correct decision

Engage patients

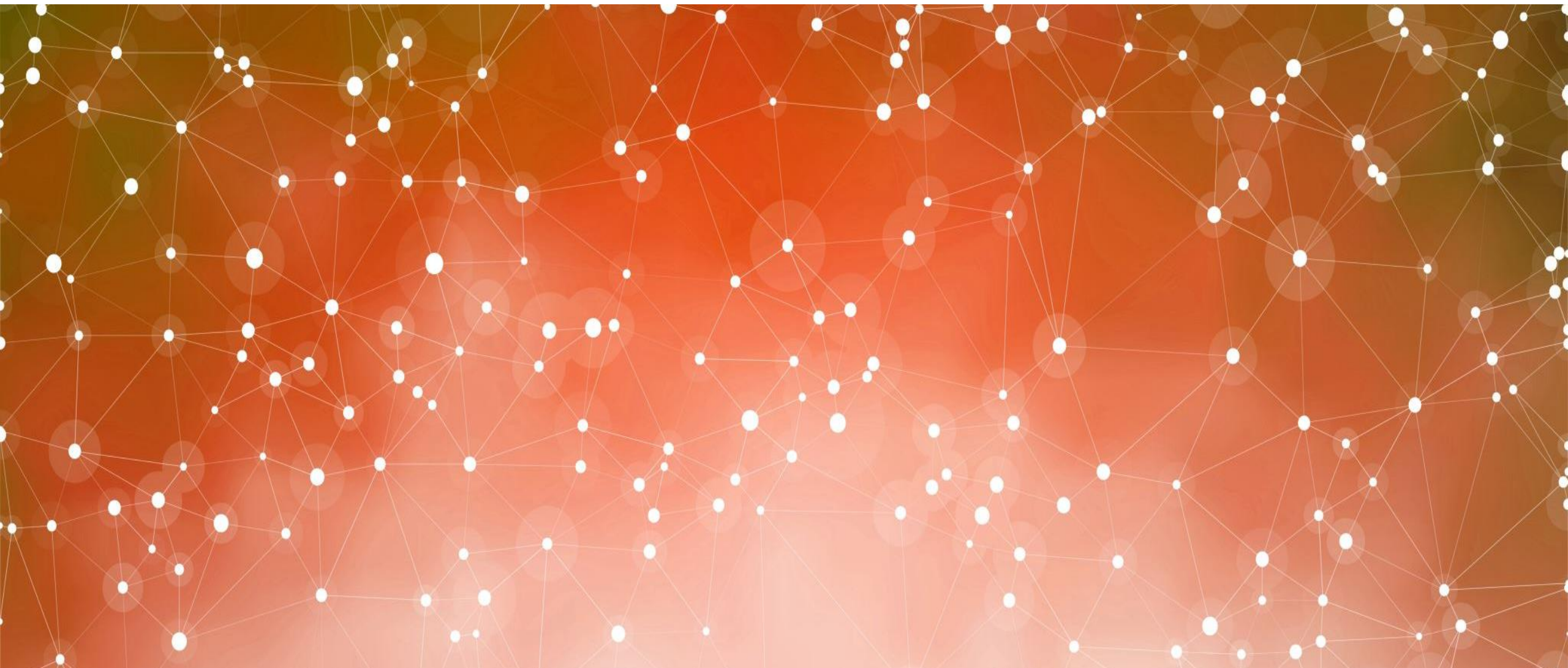
ásban

ív tényezők

ertényezők

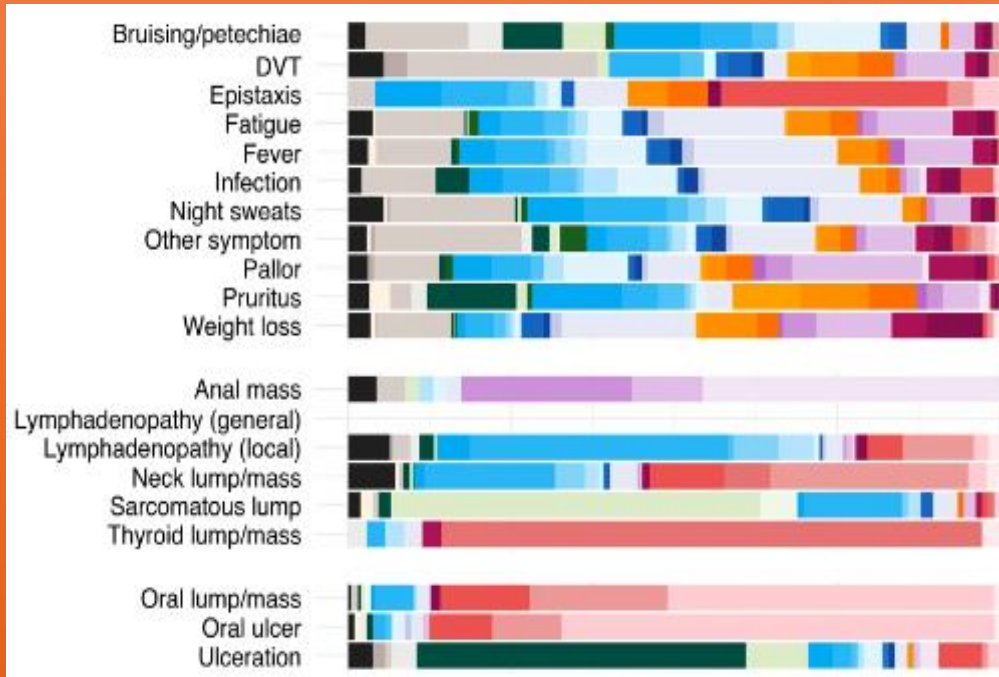
Megoldások

Adatközpontú megközelítések a diagnosztikai biztonság javítására

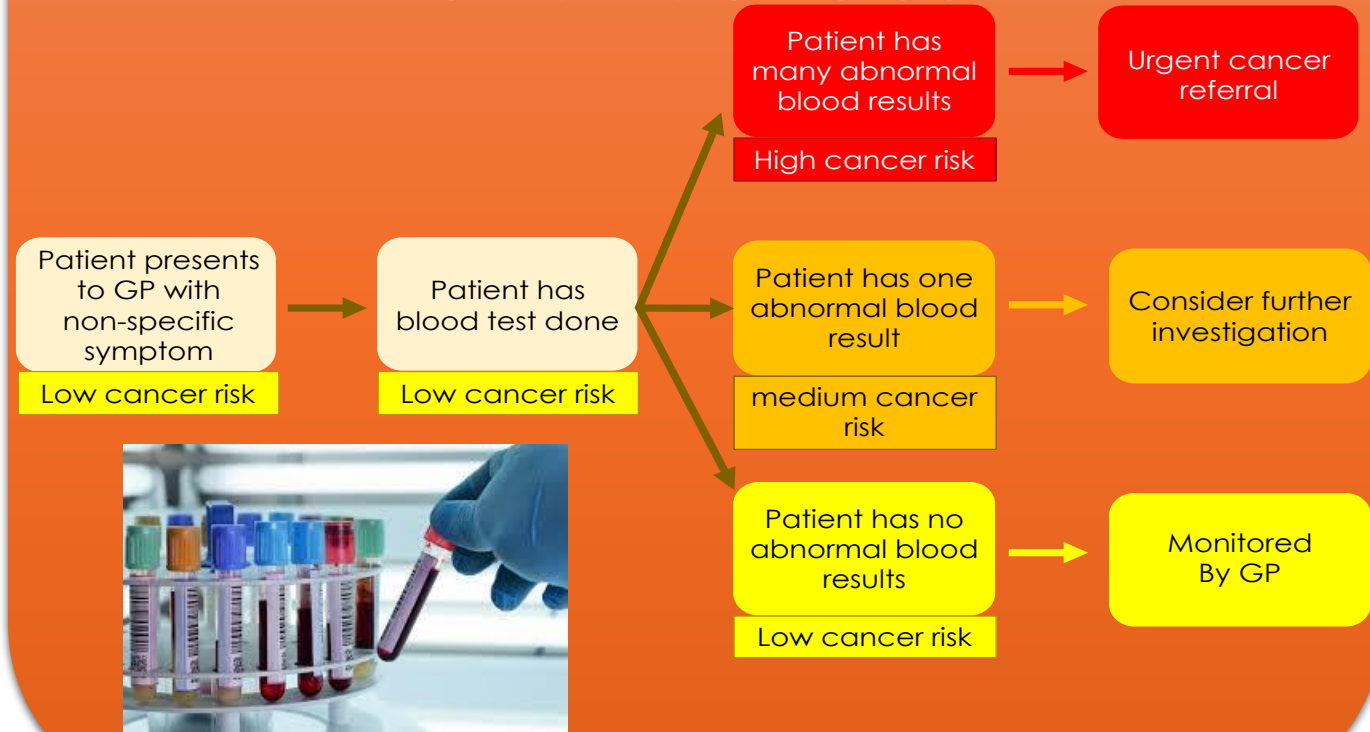
A betegség új korai jeleinek azonosítása

Új kezdeti tünetek azonosítása

Zakkak et al. BJC, 2023

Korai vérmakerek azonosítása

Rafiq et al. PLOS Medicine, 2024

Riasztások és klinikai döntéstámogató eszközök (KDTE-k)

Riasztások

- SKYWALKER, Luke (Mr)
- ACEi or ARB monitoring advised
  - Azathioprine monitoring advised
  - MAPs patient (MHH)
  - Magas thrombocytaszám – kivizsgálás megfontolandó
  - Safety net diagnostic - ?no result
  - (!) AF Anticoagulation Advisor
  - ▲ GnRH injection due 01-Jun-2020
  - ▲ Intramuscular injection of test...

KDTE-k

The screenshot shows the FRAX WHO Fracture Risk Assessment Tool interface. It includes a questionnaire with fields for age (65), sex (Male), weight (85 kg), and height (165 cm). The tool calculates a 10-year probability of fracture, with a major osteoporotic fracture risk of 23.9% and a hip fracture risk of 6.0%.

Új eszközök

ICEBERG

Improving **Cancer** Early detection using **Blood tEst** Results in **General** practice

PELICAN

Primary care and gEnomic data Linkage for **CAN**cer research

Felvételek AI általi kiértékelése

11 December 2023

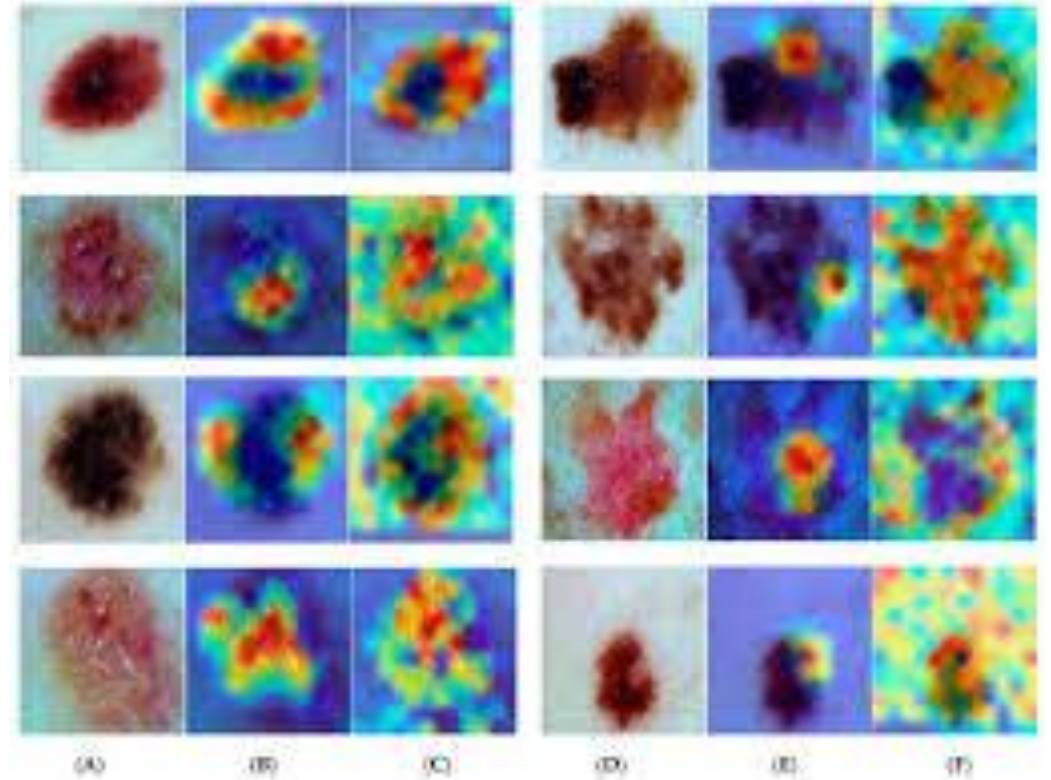
AI trained on X-rays can diagnose medical issues as accurately as doctors

"The ultimate second opinion": AI just as good as doctors at analysing X-rays, shows new study

Example image from X-Raydar

World-leading AI skin cancer pathways for NHS Trusts

Digitális „védőháló”

The screenshot shows a medical software interface for a patient named DODD, Gary (Mr). The main section is titled 'Safety Netting Template UCLH-CC VU' and contains a list of 'Suspected cancer referral diary entries'. The entries include various 'Fast track referral for suspected' conditions such as breast cancer, upper GI cancer, lower GI cancer, lung cancer, skin cancer, gynaecological cancer, urological cancer, haematological cancer, head and neck cancer, children's cancer, brain/ONS cancer, sarcoma, and ophthalmology cancer. Each entry has a 'Follow Up' date and a 'Text' field. A calendar view for April 2018 is also visible, showing dates from 26 to 30. The interface includes navigation tabs like 'Summary', 'Consultations', 'Medication', 'Problems', 'Investigations', 'Care History', 'Diary', 'Documents', and 'Referrals'.

The screenshot shows a patient alert notification window. The alert title is 'Safety net : Cancer referral' and the message states 'Fast Track suspected: LOWER GI cancer referral diary entry due on 05-Jun-2018'. Below the message is a list of alerts with yellow warning icons, including 'LTC LCS: Patient eligible for depre...', 'Safety net : Cancer referral', 'Safety net : Investigations', and 'Safety net : Symptom monitoring'. The bottom of the window shows 'Available' and 'Alerts' buttons.

beteg
beutalása

emlékeztető
létrehozása

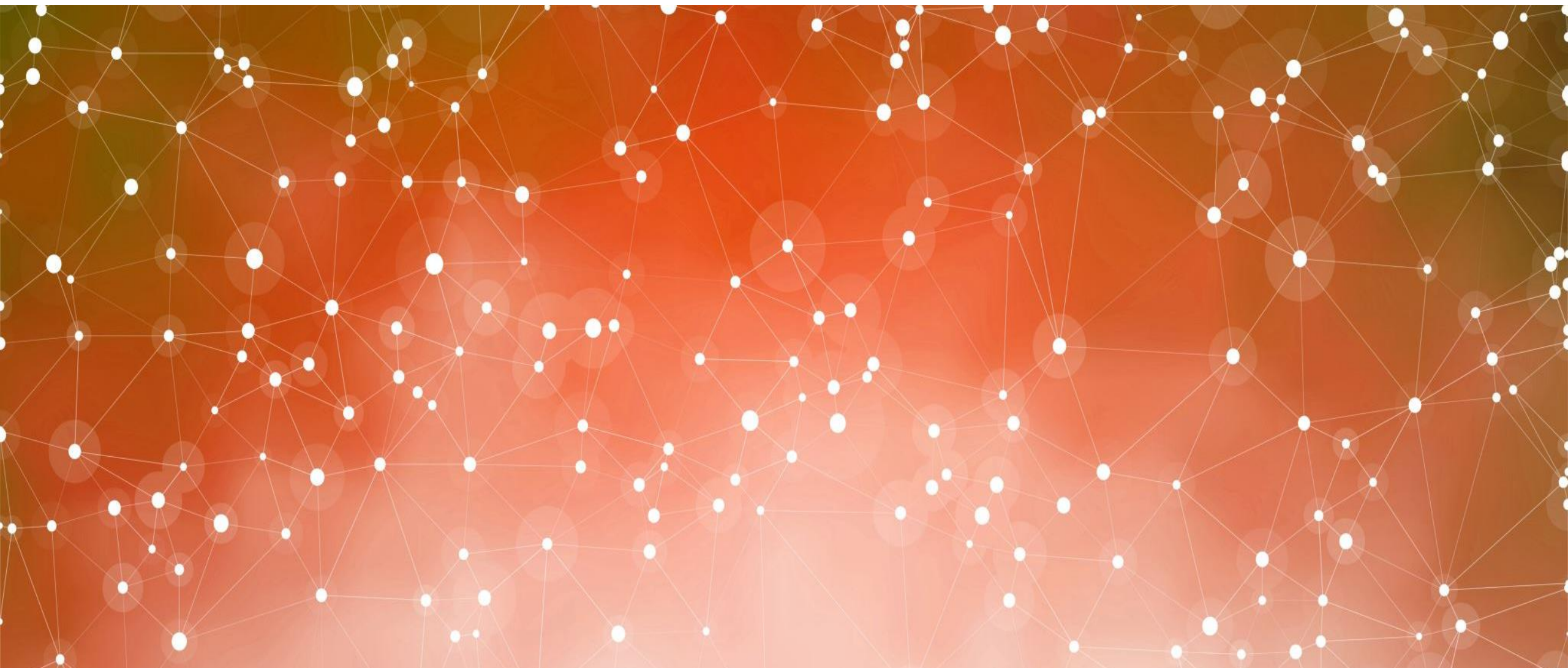

eltelik 2 hét

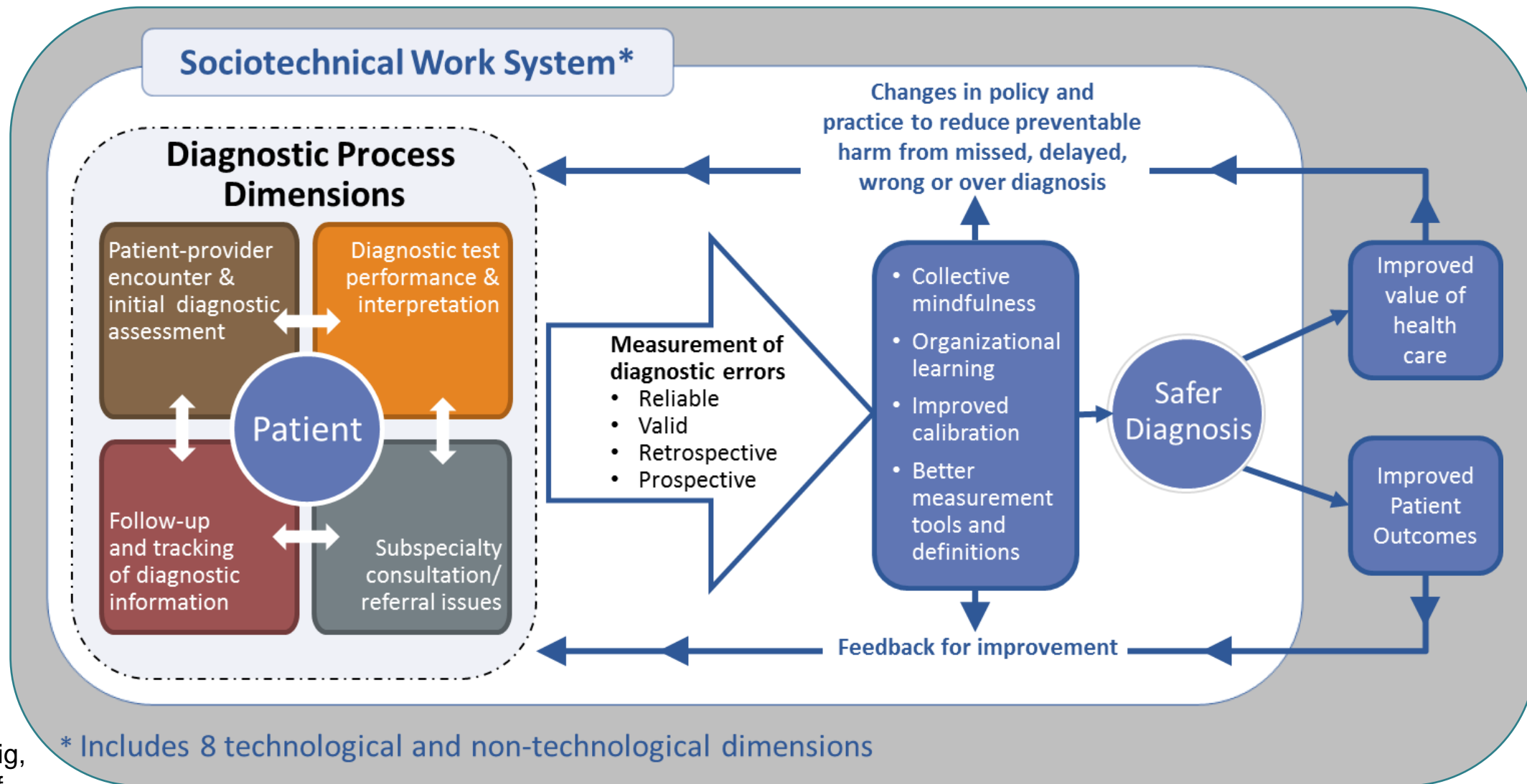

ellenőrzés:
látták a
beteget?

Erőforrások a diagnosztikai biztonság javításához

Biztonságosabb diagnosztizálási keretrendszer

The Safer Dx Checklist

10 High-Priority Practices for Diagnostic Excellence

Egészségügyi szervezet

Singh et al.
<http://www.ihi.org/resources/Pages/Tools/safer-diagnostic-checklist.aspx>

Aktívan kéri a **betegeket és családtagok visszajelzését**, hogy **azonosítsa** és megértse a diagnosztikai biztonsággal kapcsolatos **problémákat**, és orvosolja ezeket **megoldások egyidejű tervezésével**.

Standardizált rendszereket és folyamatokat működtet, hogy **teljessé tegye a** visszajelző rendszert, és **utánkövesse** a kóros vizsgálati eredményeket, valamint a beutalásokat.

Útvonalak kiépítése a diagnosztikai hibák mérésére és a tanulságok levonására

Measure DX:

A Resource to Identify, Analyze, and
Learn From Diagnostic Safety Events

PATIENT
SAFETY

Négy stratégia, amellyel tanulni lehet a diagnosztikai biztonsággal kapcsolatos esetekből

MEGLÉVŐ MINŐSÉGBIZOSÍTÁSI ÉS
BIZTONSÁGI ADATOK FELHASZNÁLÁSA

A korábban azonosított biztonsági események vizsgálata a diagnosztikai fejlesztési lehetőségek szempontjából

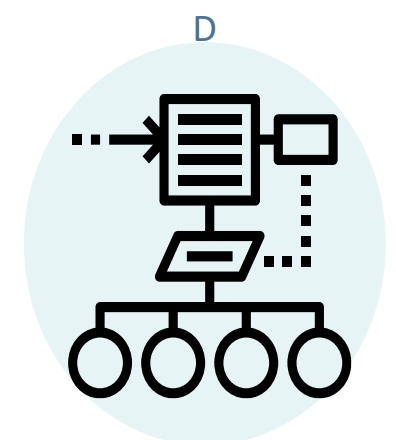
JELENTÉSEK KÉRÉSE AZ
ORVOSOKTÓL

Orvosok felkérése, hogy pszichológiai biztonságot nyújtó környezetben hívják fel a figyelmet a diagnosztikai eseményekre.

A BETEGEK ÁLTAL JELENTETT
ADATOK FELHASZNÁLÁSA

A betegkérdőívek, esetjelentések és panaszok megvizsgálása az elmulasztott lehetőségek azonosítása érdekében

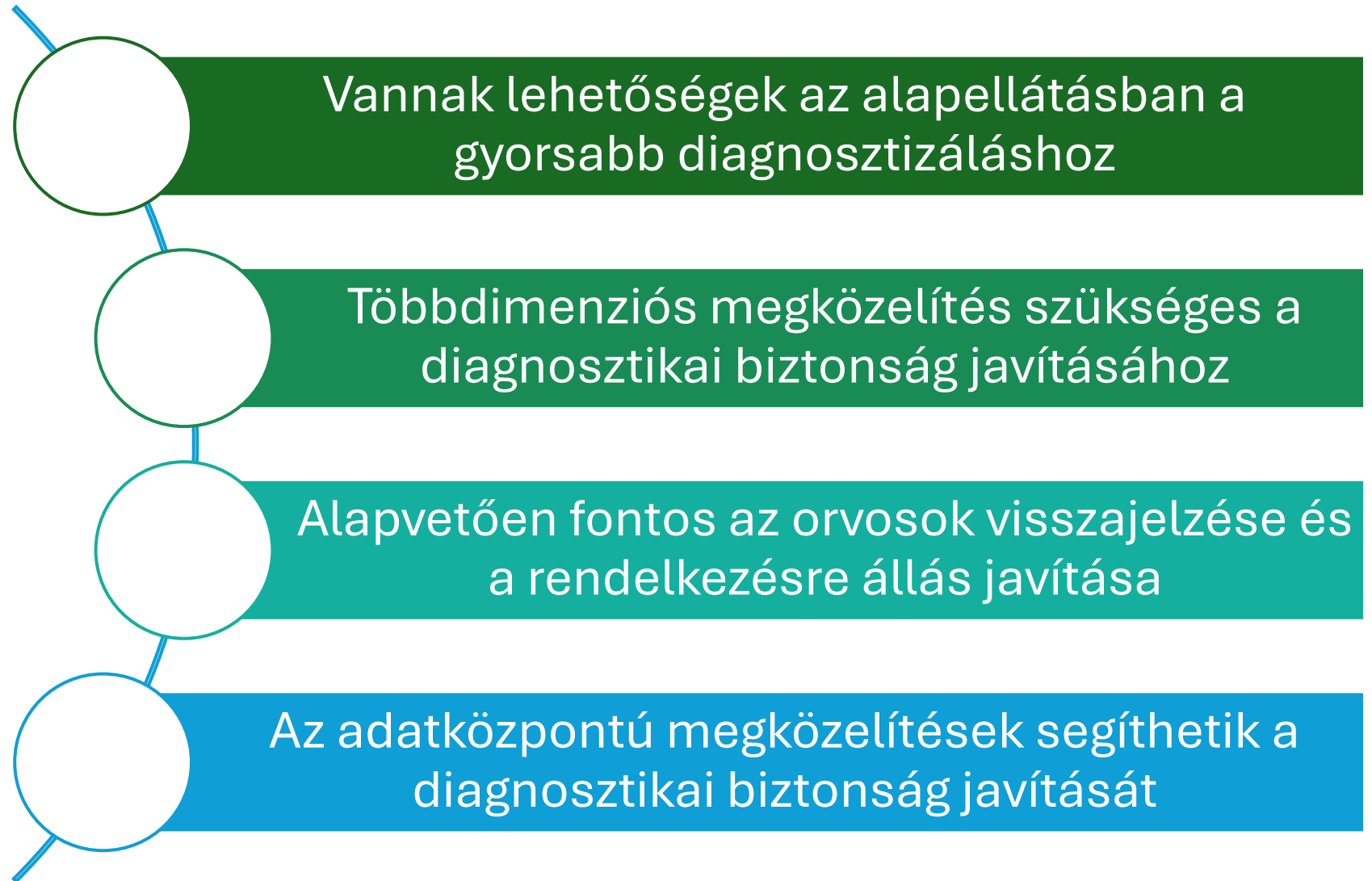

EGÉSZSÉGÜGYI NYILVÁNTARTÁS
ADATAINAK ÁTTEKINTÉSE

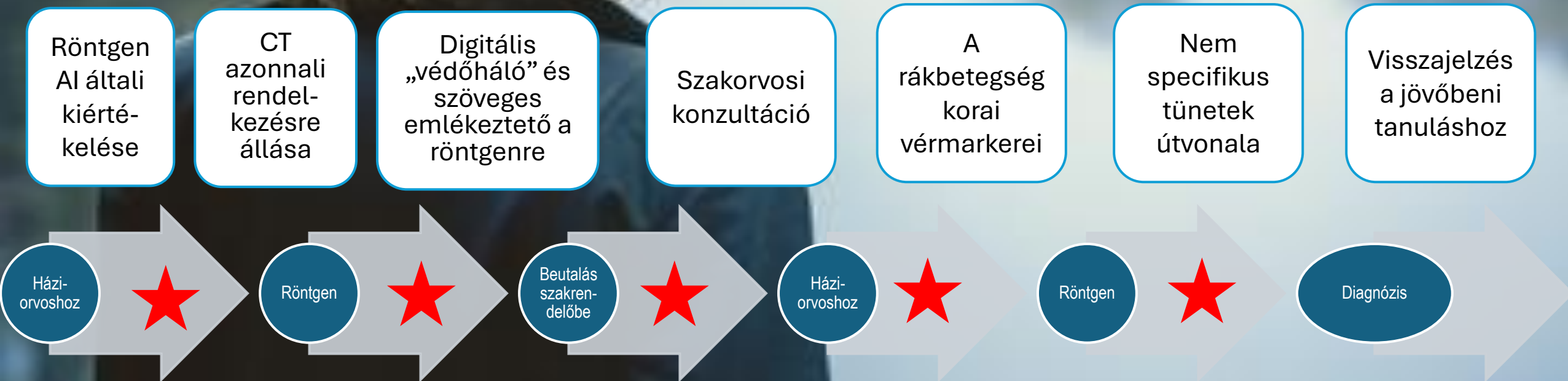
Keresések vagy automatikus figyelmeztető algoritmusok alkalmazása az egészségügyi nyilvántartó rendszerben a magas kockázatú diagnózisok és ellátási sémák azonosítására

A legfontosabb pontok

A diagnosztikai biztonság javítása

Köszönöm a figyelmet!

A kutatást szponzoráló szervezetek:

- Cancer Research UK
- Cancer Council Victoria

ECHO team UCL

- <https://www.ucl.ac.uk/epidemiology-health-care/research/behavioural-science-and-health/research/echo-epidemiology-cancer-healthcare-outcomes>

Olvassa be:

meena.rafiq@ucl.ac.uk

[@DrMeenaRafiq](https://twitter.com/DrMeenaRafiq)